

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2024 - 2025 laadintaohjeet

Kh 05.09.2022 § 143
125/02.02.00/2022

Valmistelija

Eija Hämäläinen, hallintojohtaja
p. 040 354 0292, eija.hamalainen@rautjarvi.fi

Kuntalain (410/2015) 110§:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksyminen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Kuntalain mukaan talouden tasapainottamiseksi ei laadita erillistä toimenpideohjelmää, vaan kaikki yksilöidyt tasapainottamistoimenpiteet esitetään talousarviossa ja -suunnitelmassa. Usealle vuodelle ulottuvat talouden tasapainottamistoimenpiteet tarkistetaan ja hyväksytään vuosittain talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Talousarvioon ja -suunnitelmaan otettavat toimenpiteet on esitettävä yksilöityinä, rahamääräisinä ja ajallisesti kohdistettuina.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Toimintaympäristö muuttuu tulevana suunnittelukautena isojen muutosten ja uudistusten myötä. Vuonna 2023 alkaa kuntien ja kuntatalouden uusi aikakausi, kun sosiaali- ja terveystaloudet poistuvat kuntien taloudesta ja järjestäminen sekä kustannukset siirtyvät hyvinvointialueille. Uudistus mullistaa kuntien rahoitusjärjestelmän, kun yli puolet verotuloista ja kaksi kolmannesta valtionosuuksista siirretään hyvinvointialueiden rahoittamiseen. Lisäksi TE2024 uudistuksen myötä kunnille siirtyy järjestämisvastuu työllisyyteen liittyvissä asioissa.

Talousarvioehdotukseen on Rautjärven kunnan valtionosuudet arvioitu 2 568 194 euroa. Suunnitelma vuosien 2023 ja 2024 valtionosuudet on arvioitu Kuntatalousohjelman painelaskelman mukaan huomioiden verotulotasauksen aiheuttamat vähennykset näille vuosille. Verotulojen tasaus muuttuu miinusmerkiseksi Rautjärven osalta vuodesta 2024 lukien.

Veroihin tulee muutokset sote-uudistuksesta johtuen, minkä vuoksi yhteisöverosta putoaa noin 30 % verovuonna 2023. Tuloveroprosentin osalta siirtolaskelmassa sovelletaan leikkausta -12,64 % -yksikköä. Rautjärven tuloveroprosentiksi jää leikkauksen jälkeen 8,36 %. Talousarvion valmistelun pohjana on kuitenkin käytetty tuloveroprosenttina 7,9 %, jonka mukaisesti verotulojen määräksi on verokehikon mukaisesti arvioitu 7,9 milj. euroa

Verotulot vähenee veroprosentin muutoksessa

- 2023 vuonna 229 000 euroa,
- 2024 vuonna 251 000 euroa ja
- 2025 vuonna 257 000 euroa
-

Talouden tasapainottamissuunnitelma vuosille 2021 -2023 mukaan taloussäästöjä kohdennettiin vuodelle 2021 yhteensä 729 545 euroa, vuodelle 2022 128 500 euroa ja vuodelle 2023 115 000 euroa. Vuoden 2023 tasapainottamistoimet on huomioitu raamissa.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Anttila Harri
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää hyväksyä vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2024-2025 taloussuunnitelman laadintaohjeet liitteen mukaisesti ja saattaa ne kunnanvaltuustolle tiedoksi.
Päätös	Hyväksyttiin.